

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՔԱՐՈՁԸ
ՓՐԿՉԻ ՀՐԱԾԱՓԱՌ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԹԻՎ
ՄԱՅՐ ՏԱԺԱՐՈՒՄ
(1980 թ. ապրիլի 6)

«Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց»:

Սիրելի հավատացյալներ,

Այո՛, ճշմարտապես հարյալ Քրիստոս: Հաղթանակի օրն է այս փառազարդ: Հաղթության օրը՝ արդար ու բարի ուժերի ընդդեմ մահվան ու մեղքի: Յնծացեք և ուրախ եղեք և մեկդ մյուսին ողջունեցեք եղբայրական սիրով, հավերժական կյանքի հույսը ձեր սրտերի մեջ վառ պահած: Եվ երկրային կյանքն ու ձեռաց գործերը ձեր թող լուսավորվեն ճառագայթումովը հարության ուրախության:

Շատ դարեր են անցել այն հրաշք օրերից, երբ հեռավոր Երուսաղեմ քաղաքում, մարդացյալ Որդին Աստուծո Հիսուս աշխարհ եկավ, ցույց տալու համար ճանապարհը մարդու կրկության՝ մեղքի ու չարիքների կապանքներից: Արդարև, Հիսուս քարոզեց սեր և գութ մեր բոլոր նմանների հանդեպ, նույնիսկ չար կամեցողների նկատմամբ: Հիսուս քարոզեց արդարություն և հավասարություն: Հիսուս քարոզեց աղքատություն և հրավեր կարդաց հարուստներին՝ բաժանել իրենց ունեցվածքը կարոտյալներին: Հիսուս պատգամ տվեց մարդկանց լինել մեկը մյուսին սպասավոր, մեկը մյուսին հնազանդ՝ երկյուղովը Աստուծո: Հիսուս երանի տվեց բոլոր խաղաղություն անողներին: Հիսուսի մեջ մարդը, իր մարդկային վեհագույն կատարելության հասավ, որովհետև Աստված իջել էր նրա հողեղեն բնության մեջ:

Աշխարհը սակայն չճանաչեց նրան, չհասկացավ նրան, մանավանդ իր ժամանակի Աստուծո անունով խոսող օրենքի մարդիկ, իր ժամանակի իշխանավոր մարդիկ, իր ժամանակի արծաթ ու ոսկի դիզած մարդիկ:

Այդպես է որ այդ աշխարհը հալածեց Հիսուսին, մեղադրեց նրան որպես հաստատված օրենքն ու կարգերը քանդողի, և դատապարտեց նրան մահվան:

Հիսուս խաչափայտի վրա տանջալից մահով մեռավ: Մեռավ առանց նզովքի, առանց տրտման: Մեռավ գթալով մարդկանց, ներելով նրանց և աղոթելով բոլորի համար, իր վրա վերցնելով ամենքի մեղքերը: Հիսուսի մահով թվում էր թե փրկության ամեն հույս փոշի էր եկել, թվում էր թե նրա խոսքը եղել էր լույս կորած ձայն անապատի մեջ...

Բայց ճշմարտությունն ու արդարությունը խոնարհեցան էին տակավ խավարը պատած աշխարհում այդ հին: Մի բոլոր խոնարհ ու պարզ մարդիկ, մի շափիկ ունեցող ընչազուրկ մարդիկ, անհայտ մի լարքություն երազող մարդիկ, հավատքով վճիռ ու կամքով վճռական, որոնք իրենց սրտերը բացել էին մեծ Վարդապետին, հասկացել էին ու սիրել նրան, չհավատացին նրա մահվան, և տեսնելով նրա գերեզմանը դատարկ, ցնծագին աղաղակեցին՝ «Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց և մեզ զկեանս պարգևեաց»:

Այդ ստուգությամբ, Հիսուսի աշակերտներն ու նրանց հետևորդները ուխտեցին իրենց բարի Վարդապետի խոսքը տանել աշխարհին համայն, ստարածել հորիզոնից հորիզոն իբրև մեծ ավետիս փրկության: Իրականացնում էր Հիսուսի մարգարեությունը թե՛ «Ես հաղթեցի աշխարհին»:

Միրելի հավատացյալներ, այդ օրերից թեև անցել են երկու հազար տարիներ, բայց հիշատակն ու խորհուրդը Հիսուսի ծննդյան, խաչելության և հարության, մնացել են լուսավոր տեսիլքներ, որոնք առաջնորդող ջահեր են հանդիսանում մահ ալսօր, բոլոր նրանց համար, որոնք, ինչպես առաջին դարերի քրիստոնյաները, տեսնանքն են ապրում իրենց հոգիների փրկության, տքնում ու մաքառում են ի խնդիր արդարության և խաղաղության կենսագործման երկրի վրա, երազում են ու քարոզում՝ մարդկանց եղբայրություն, ժողովուրդների համերաշխություն:

Այդ անմար տենչը, այդ փրկարար տեսիլքը, այդ երբեք չհանգող լավատեսությունը հիմնվում են մեզ՝ քրիստոնյաներիս համար, այն գերագույն ստուգության վրա թե՛, այո՛, ճշմարտապես «յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց»:

Թող ամեն տարի, ամեն սրտի մեջ ծագի ուրախությունը հարության և գործնա հավատքը՝ ճշմարտության, արդարության ու խաղաղության հաղթության:

Հարության խորհուրդը մի փորձեք թափանցել միայն ձեր բանականությամբ: Մանավանդ ձեր հոգիների հուզական աշխարհն է, սրտով խորհրդանշված, որ կարող է բարձրանալ հարության հրաշքի լույսին: Այն սիրտը, որի առաջին զարկով սկիզբ է առնում մարդու կյանքը, այն սիրտը, որ կարող է արև դառնալ և մի բաժակ երգ, այն սիրտը, որ սիրո սափոր է և բարու աղբյուր, այն սիրտը, որ գիտի գտնել դեպի երկինք տանող ճանապարհը: Այս իմաստով, սիրտն է հատկանշում մարդ էակը, մարդկայինը:

Միրելի հավատացյալներ, մեր օրերում, երբ աշխարհը կանգնած է բազում ծանր տագնապների և ահարկու երկյուղների առաջ, երբ հույսի աստղերը թվում է թե թափվում են մարդկության հոգու երկնքից, երբ բազում ժողովուրդների խոնարհ զանգվածները հալցում են ավելի լույս, ավելի հաց և միշտ խաղաղություն, մենք՝ քրիստոնյաներս աշխարհի բոլոր ծագերից, պետք է միանանք Քրիստոսով ու նրա Ավետարանով և մեր աղոթքն ու ձեռաց գործերը միացնենք արդարության ու խաղաղության ուժերին, փրկելու համար մարդկությունը նոր պատերազմների ավերումներից ու տառապանքներից:

Այս աղոթքով, այս պատգամով դիմավորում ենք մենք Քրիստոսի Հա-
րության ավետիսը, մանավանդ մենք՝ հայերս, անցյալում բազում անգամներ
խաչված մի ժողովրդի զավակներս, մեր վերածնված ու ծաղկող հայրենիքի
անվտանգությունը և բարգավաճումը կամենալով ապահովված տեսնել, աշ-
խարհի խաղաղության ու ժողովուրդների համերաշխ գործակցության փըր-
կարար գաղափարների վերջնական հաղթանակով:

Որևէ պատերազմ՝ կործանումն ու բնաջնջումն է աշխարհին: Որևէ պա-
տերազմ կարող է ողբերգություն լինել մահ մեր ժողովրդի ու մեր երկրի
համար, ամենայն հայոց Մայր Հայաստանի, որի խրդի ապահով ու խաղաղ
կյանքի ամրապնդումը, որի բարօրության ու ծաղկմանը սատարելը անխտիր
բոլոր հայերի սրբազան պարտքն է, հայ ժողովրդի «ամեն բանից վեր»-ն է,
մեր ազգային բոլոր արդար իղձերի կենսագործման միակ հույսն ու ապա-
վենն է:

Մենք հավատում ենք թե մեր ժողովրդի բոլոր զավակները ի Հայաս-
տան և ի սփյուռս աշխարհի, ուղիղ և հստակ են հասկանում այս ճշմար-
տությունը. այս հրամայականը, որով անձնատուր չեն կարող լինել անհա-
րազատ ազդեցությունների և շփոթ կողմնորոշումների:

Սուրբ գրական Արարատի ստորոտին, իր ազգային պետության դրոշի
ներքո այսօր լապրող ու շնչող, միշտ կառուցող, հարատև աճող, զարգացող
մեր ժողովրդի խաղաղ ապրելու և գոյատևելու իրավունքը, բոլորիս համար,
բոլոր հայերի համար թող լինի գերագույն օրենք, սրբազան պատգամ, աշ-
ժըմ և բոլոր գալիք օրերին:

Աստվածակառույց Սուրբ Էջմիածնից, սիրեցյալ հայ հավատացյալներ,
ձեզ բոլորիդ բերում ենք ավետիսը Հիսուսի լույս Հարության, մաղթանքով
ջերմածայն որ ձեր սրտերը լցվեն Հարության ուրախությամբ և հույսովը
կյանքի հավերժության:

Օրհնյալ լինեք շնորհներովը հարուցյալ Փրկչին մեր Հիսուսի Քրիստո-
սի, ալժմ և հավիտյան. ամեն:

